

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt torsdag den 14. maj 2009

Sag 219/2008

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

Knud Grøngaard

(advokat Lars Kjeldsen)

og

Allan Bang

(advokat Jakob Juul)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 23. november 2006 og af Østre Landsrets 17. afdeling den 15. januar 2008.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Torben Melchior, Peter Blok, Asbjørn Jensen, Børge Dahl, Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm og Henrik Waaben.

Påstande

Dommen er anket af Knud Grøngaard og Allan Bang med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Sagsfremstilling

Finansforbundet har i 1998 udarbejdet en vejledning til forbundets tillidsrepræsentanter om fusioner og anden form for virksomhedsoverdragelse. Det hedder heri bl.a.:

”Startfasen

Du vil få meddelelsen om fusion på forskellig måde afhængigt af, hvilket tillidshverv du bestrider. Hvis du er MAB'er [medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem], har du været med i fusionsdrøftelserne på et meget tidligt tidspunkt – forhåbentlig lang tid før den endelige beslutning om fusion er truffet. Du vil derfor i en periode gå med en viden, som du ikke har mulighed for at drøfte med andre end de øvrige MAB'er af hensyn til jeres tavshedspligt. Du vil måske også blive mødt med mange spørgsmål fra andre tillidsrepræsentanter, som du ikke kan/må besvare, og selv er du måske heller ikke helt klar på, hvad en fusion vil komme til at betyde. Det er Finansforbundets opfattelse, at du ikke bryder tavshedspligten, hvis du søger rådgivning i Finansforbundets sekretariat, så du kan altid henvende dig her.

...

Relationer til Finansforbundet

Virksomhedskredsen/den faglige personaleforening/fællestillidsmanden eller tillidsmanden er det system, som Finansforbundet kommunikerer med, når det gælder større organisatoriske ændringer. Det er derfor vigtigt, at der eksisterer en gensidig tillid, således at det er helt naturligt at rette henvendelse til sekretariatet så tidligt som overhovedet muligt. Fortrolige oplysninger vil selvfølgelig blive behandlet fortroligt.

Henvendelsen skal ske til Finansforbundets formand eller en af de to viceformænd. De nødvendige ressourcer vil blive afsat afhængigt af omfanget af ændringen i virksomheden/erne. I det omfang henvendelsen ikke kommer fra en kreds, vil den/de aktuelle kredse blive informeret af Finansforbundet.

Der vil blive udpeget en koordinator, som får ansvaret for, at det faglige system i virksomheden/erne får den bedst mulige service fra sekretariatet. I større sager vil der oftest være tale om nedsættelse af en projektgruppe bestående af repræsentanter fra flere afdelinger, og hvor koordinatoren fungerer som projektleder.

Koordinatoren virker som kontaktperson til og fra det lokale faglige system.”

I en fællesudtalelse af 11. februar 2008 fra LO, FTF og AC til Procesbevillingsnævnet hedder det bl.a.:

”Udtalelse i anledning af Østre Landsrets dom af 15. februar 2008 i sagen mod Knud Grøngaard og Allan Bang

Foranlediget af ovennævnte dom ønsker vi hermed at tilkendegive følgende:

1. Sagen mod Knud Grøngaard og Allan Bang har principiel og afgørende betydning for, at de faglige organisationer i Danmark som hidtil kan varetage medarbejdernes interesser i forbindelse med fusioner og andre virksomhedsomdannelser, der vil medføre afskedigelse af et betydeligt antal medarbejdere.
2. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har i sådanne tilfælde behov for at kunne rådføre sig med deres faglige organisation, og den faglige organisation skal kunne etablere et beredskab, der fra første dag – dvs. fra offentliggørelsen af fusionen – kan vejlede de berørte medarbejdere om de mulige konsekvenser

for dem personligt, og som kan yde dem rådgivning og støtte i en uvis og belastende situation.

3. Landsrettens dom efterlader væsentlig tvivl om, på hvilken måde vi i Danmark kan opretholde den hidtidige praksis for, dels at medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer kan konsultere den faglige organisation, dels at den faglige organisation kan etablere det nævnte beredskab for de berørte medarbejdere.”

Retsgrundlaget

Bestemmelsen i værdipapirhandelslovens § 36 blev oprindeligt indsat som § 39 b, stk. 1, i lov om Københavns Fondsbørs, jf. lov nr. 343 af 6. juni 1991. I de specielle bemærkninger til bestemmelsen hedder det bl.a. (Folketingstidende 1990-91, 2. samling, tillæg A, sp. 1957):

”Videregivelse af intern viden, der sker som et normalt led i udøvelsen af vedkommendes beskæftigelse, erhverv eller funktioner, er ikke omfattet af forbudet, da det ikke har været hensigten at hindre normal informationsudveksling i de udstedende selskaber, mellem disse og deres eksterne rådgivere – f.eks. pengeinstitutter, revisorer og advokater – samt mellem private virksomheder og offentlige myndigheder. Den nævnte personkreds skal ved videregivelse af oplysninger fortsat iagttage de tavshedspligtsbestemmelser, der fremgår af f.eks. aktieselskabsloven, markedsføringsloven og straffeloven.”

I børsudvalgets betænkning nr. 1216/1991 hedder det om adgangen til at videregive intern viden som et normalt led i vedkommendes funktion bl.a. (betænkningen side 53):

”Et særligt problem opstår for visse bestyrelsesmedlemmer, der har særlig tilknytning til eller er valgt af *visse aktionærer* eller aktionærgrupper, f.eks. institutionelle investorer og koncernforbundne selskaber. Formålet med sådanne bestyrelsesposter er indflydelse og viden, hvilket ofte forudsætter, at oplysningerne fra bestyrelsesarbejdet videregives eller drøftes (under hensyntagen til tavshedspligten i § 160 i aktieselskabsloven) med f.eks. ledende medarbejdere i det aktieejende selskab. I sådanne situationer kan det være vanskeligt at afgøre, om videregivelsen er et normalt led i den pågældendes funktion. Udvalget finder, at drøftelse af selskabets forhold med bestyrelsesmedlemmets umiddelbare »bagland« som udgangspunkt må være omfattet af begrebet »normalt led« i vedkommendes funktion. Der vil derfor ikke være tale om overtrædelse af forbudet mod videregivelse af intern viden i en sådan situation.”

Højesterets begrundelse og resultat

Efter § 36 i lov om værdipapirhandel, som gennemfører artikel 3, litra a, i Rådets direktiv 89/592/EØF af 13. november 1989 om samordning af retsforskrifterne vedrørende insiderhandel, må den, der er i besiddelse af intern viden, ikke videregive denne viden til andre, medmindre videregivelsen er et normalt led i udøvelsen af vedkommendes beskæftigelse, erhverv eller funktion.

Højesteret finder det bedst stemmende med undtagelsesbestemmelsens formål og forarbejder, jf. Folketingstidende 1990-91, 2. samling, tillæg A, sp. 1957, og betænkning nr. 1216/1991, side 53, at et medarbejdervalgt medlem af et selskabs bestyrelse som udgangspunkt har mulighed for at drøfte spørgsmål om en fusion af væsentlig betydning for de ansatte med formanden for sin faglige organisation. Efter de foreliggende oplysninger lægger Højesteret til grund, at dette også hidtil har været almindelig praksis.

Knud Grøngaard var medarbejdervalgt medlem af RealDanmarks bestyrelse, næstformand i RealDanmarks koncernsamarbejdsudvalg og formand for den afdeling af Finansforbundet (Kapital Kredts), i hvilken de ansatte i RealDanmark var organiseret, og som havde ca. 6.500 medlemmer. Den 23. eller 24. august 2000 videregav han til Allan Bang, der var formand for Finansforbundet, en oplysning om, at RealDanmarks bestyrelse havde besluttet at indlede forhandlinger med Danske Bank om en fusion, og den 26. september 2000 orienterede han Allan Bang om, at fusionen ville blive offentliggjort den 2. oktober 2000, og om bytteforholdet mellem de to selskabers aktier.

Det må lægges til grund, at videregivelsen af disse oplysninger til Allan Bang ikke alene var begrundet i et ønske om i givet fald at have et fusionsberedskab klar samtidig med offentliggørelsen, men også i et ønske om med Allan Bang at drøfte, hvilken holdning der skulle indtages til den påtænkte fusion med Danske Bank. Fusionen ville omfatte 20.000 af Finansforbundets 50.000 medlemmer og ville indebære nedlæggelse af op til 3.500 stillinger.

På denne baggrund og i øvrigt af de grunde, der er anført af landsrettens mindretal, finder Højesteret, at Knud Grøngaards videregivelse af oplysningen om, at RealDanmark havde indledt fusionsforhandlinger med Danske Bank, og den senere videregivelse af oplysningen om offentliggørelsesdatoen var sagligt begrundet og et normalt led i hans funktion som medarbejdervalgt medlem af RealDanmarks bestyrelse.

Højesteret lægger i overensstemmelse med Knud Grøngaards og Allan Bangs forklaringer til grund, at oplysningen om bytteforholdet mellem RealDanmarks og Danske Banks aktier blev videregivet til brug for en vurdering af, om der var udsigt til, at der ville fremkomme højere bud fra anden side uden de samme alvorlige beskæftigelsesmæssige konsekvenser. Højesteret finder derfor, at også videregivelsen af denne oplysning var sagligt begrundet og et normalt led i Knud Grøngaards funktion.

Højesteret finder endvidere, at det var sagligt begrundet og et normalt led i Allan Bangs hverv som formand for Finansforbundet, at han videregav oplysningerne til sine nærmeste medarbejdere og drøftede forholdene med dem.

Højesteret finder således, at hverken Knud Grøngaard eller Allan Bang har overtrådt § 36 i lov om værdipapirhandel. Dette resultat må efter Højesterets opfattelse anses for at ligge inden for rammerne af EF-domstolens dom af 22. november 2005, jf. herved bl.a. dommens præmisser 27-30 og 39-40.

Højesteret frifinder herefter Knud Grøngaard og Allan Bang.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for alle retter. Knud Grøngaard og Allan Bang har selv draget omsorg for deres forsvar.

Thi kendes for ret:

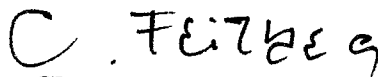
Knud Grøngaard og Allan Bang frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for alle retter.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 14. maj 2009.

Charlotte Feilberg

overassistent